

Lausunto Kirkkohallitukselle esitysluonnoksesta sähköisestä äänioikeusrekisteristä kirkollisissa vaaleissa

SN 11.06.2024 § 39
34/00.06/2024

Selostus

Kirkkohallitukselta on 30.4.2024 lähetetty ”Lausuntopyyntö luonnoksesta kirkkohallituksen esitys kirkolliskokoukselle sähköisestä äänioikeusrekisteristä seurakuntavaaleissa ja kirkkoherran välittömässä vaalissa”. Seurakunnat, joilta lausuntoa on pyydetty, on valittu satunnaisotannalla ja lausunnot on pyydetty toimittamaan 20.6.2024 mennessä osoitteeseen kirkkohallitus@evl.fi.

Kirkkohallitus pyysi lausuntoa erityisesti seuraavista seikoista:

- esityksen tavoitteet ja niiden toteutuminen
- äänioikeusrekisterin käyttö sekä seurakuntavaaleissa että välittömässä kirkkoherranvaalissa
- ehdotetun muutoksen vaikutukset vaalien toimittamiseen
- ehdotetun muutoksen arvioidut taloudelliset vaikutukset
- muut huomiot

Lausuntoluonnos oli nähtävillä seurakuntaneuvoston kokouksessa 4.5.2024, § 34 Ilmoitusasioissa. Siitä käytiin keskustelua ja seurakuntaneuvostolla oli mahdollisuus täydentää tai muokata sitä 5.6.2024 asti.

Seurakuntaneuvoston lausunto:

- Esityksen tavoitteet ja niiden toteutuminen oli kuvattu selkeästi, samoin haasteet nykyisessä vaalikäytännössä.
- Todetaan luonnoksessa esitetyt äänioikeusrekisterin käytön edut ja kannatetaan lämpimästi ensiaskelta kirkollisten vaalien organisoinnin yksinkertaistamiseen.
- Selkeyden vuoksi äänioikeutettujen rekisteri tulisi ottaa käyttöön kaikissa seurakunnissa ja molemmissa vaaleissa.
- Erityisen tärkeänä pidetään pyrkimystä työmäärän kohtuullistamiseen, manuaalisen työn virhemahdollisuuksien vähenemiseen ja positiivisen, helpon äänestyskokemuksen tarjoamiseen.
- Tietojärjestelmä on tärkeää suunnitella mahdollisimman yksinkertaiseksi ja intuitiivisesti käytettäväksi – vaalitoimitsijoilla on vaihtelevat valmiudet omaksua uusia tietotekniikkajärjestelmiä.
- Ei kannateta itseoikaisukierrosta äänioikeusrekisterille sen aiheuttaman lisätyön takia. Kuolemien, kirkosta eroamisten tms. aiheuttamat muutokset äänioikeutettujen rekisteriin ovat vähäisiä, joten rekisteriä voitaisiin käyttää sellaisenaan. Aikaväli rekisterin luomisen ja vaalipäivän välillä on suhteellisen lyhyt ja virheen mahdollisuus äänestystilanteessa pieni.

- On hyvä, että vaalipäiväksi tulostettaisiin varotoimena äänioikeusrekisteristä paperinen vaaliluettelo, vaikka ensisijaisesti käytettäisiinkin sähköistä järjestelmää. Tarkoittaisiko tämä käytännössä molempien käyttöä rinnakkain ongelmatilanteen sattuessa, kuinka se olisi mahdollista?

Päätösesitys

Kirkkohallitukselle lähetetään oheinen pyydetty lausunto esitysluonnoksesta, joka käsittelee sähköisen äänioikeusrekisterin käyttöönottoa kirkollisissa vaaleissa.

Asian käsittely

Päätös

Kirkkohallitukselle lähetetään oheinen pyydetty lausunto esitysluonnoksesta, joka käsittelee sähköisen äänioikeusrekisterin käyttöönottoa kirkollisissa vaaleissa.